

63

39

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)



α'

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σεπτέμβριος 1969 / Οκτώβριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Λουτράκι....
 (παλαιότερον όνομα:), Ἐπαρχίας Κυδωνίας..
 Νομοῦ Χανίων.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Βασιλείου
 Σερομενάρης.. ἐπάγγελμα Διδάσκαλος.....
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Λουτράκι - Κυδωνίας.....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον? - 2 -
3. Ἀπό ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) όνομα καὶ ἐπώνυμον Χριστόφορος Ζαχαρίου.....
 ήλικια. 85..... γραμματικαὶ γνώσεις Διδάσκαλος.....
 τόπος καταγωγῆς Λουτράκι
 Κυδωνίας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προστίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκὴν ποιμνίων: οικ. παρεδίγνων μαι. γάνημος διά φωράν, αὐτ. δέ. ὁρεώτεροι μέλι. βοσκήν.....
 "Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; Μεχι. ριγμένων.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ιδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς; β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους"); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονάς κλπ.
 Φιλ. πάν. ιδίωσες.....
- 3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αρτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; Σ. Κην. διανεμεῖται. Εώς τα. Παιδία. Καν. μαι. μρασεῖ.
 μικρό. μερίδια. (το. γεροντομορφικού μέρη τοῦ θανάτου του.

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Κατοίκοι... εἰς τὰν γεωργίαν.

- 2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτεχναὶ) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

με.. ὅλάνηρον τὴν οἰκογένειάν των.

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάστορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) *μεταχειρίδειοί τοιαί* ἢ τοιαί κοινωνική των θέσις ;

. δέν. υπόρχε. σισαρίσεις.

- 3) Ποία ἢ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) *εἰς εἶδος.*

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται : ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρονὸν ; Απὸ ποὺ
προήρχοντο οὗτοι ἥσσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν
ἀμοιβήν ἐλάμβανον ἡμερομισθίου εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

? Εποχικῆς. Εχρησιμοποιῶντος. Έργάταις. Ζαρέλαι-
νορτες... εἶδος., ἀδ. ζημοσιεύν.

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Εάν ναι,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; .. *δ.χ.* ..

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ πότου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἐργασίας ; *εἰς τούς ιδιώκτας την ζωρίαν.*

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται. *νομίμοι* ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ. ; ..

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
(βιόν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μᾶς μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργώματος;

Δια Τιτίκης. πλέον.

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; *μερικό 1915*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

μερικό 1925

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμή-
θεῖα αὐτοῦ;

μηχανής μονόφτερο ματαστεναῖο. μενον ἀνά τοι μεριμνή (αινηρευρή.)

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1.. ~~εκκριτική~~ ... 4... *μυκή* ... 7.. *ετούβαρι* 10....

2.. *Όχερη* ... 5.. *γερέδι* ... 8....

3.. *ποδάρι* ... 6.. *επαδην* ... 9....

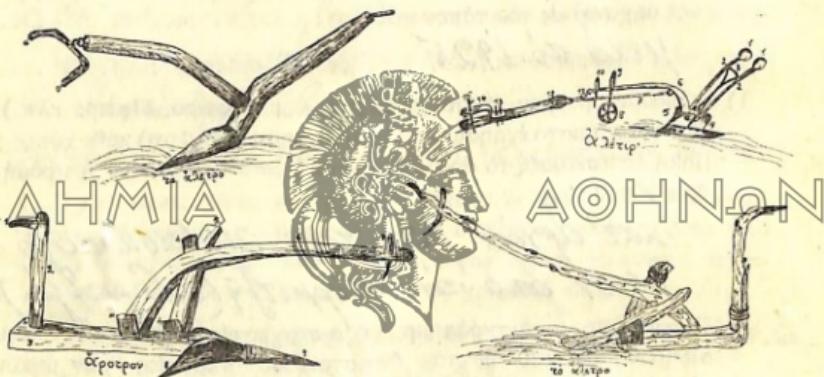


- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); *μερικό 1945*

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

- 4) Μηχανή δεσμάτως τῶν σταχύων (δεματιῷν).....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ μεσίς εώ 1955
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον
 C. Ζέλος θ. Γεωργίος

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι στήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;



- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὁνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

- | | | |
|---------|----------|----------|
| 1. | 6. | 11. |
| 2. | 7. | 12. |
| 3. | 8. | 13. |
| 4. | 9. | 14. |
| 5. | 10. | 15. |

⁽¹⁾ Εὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Έαν ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε να μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν; δηλ. τῶν χωματέρῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἑκάστου.

...**Εν. Ενοτάτω χρηματοδοτήσεις**.....



- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρρένου; *(Τετράγωνο)*
εξάκιον. Τετράγωνο. Βραδυνότερον.

6) Ήτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου η σιδήρου; *(Ξύλον)*

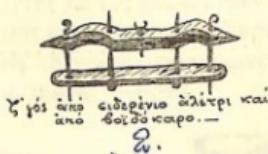


- 7) Ἐργαλεῖα διά τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπτάρνι, πριόνι, ἄριδι, ἄρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).

Creedon & Co. 100,000,000.



- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες, ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἴππος, ἡμίονος, ὄνος..... *βο. εσ. n. γαϊδαρες*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦμεντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἦν; *G.V.O.*
- 9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
.ναι.



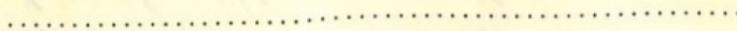
Σχεδιάσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δονομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΟΥ ΖΥΓΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΖΥΓΟΥ

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *ζεύλη*



- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διά τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). *κρίκος*



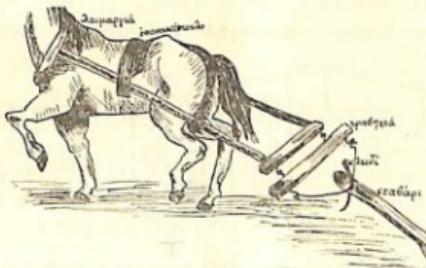
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *μετά τοῦ 1925.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *μέλι.*

μαχαρία ναι. ζωριά.

Περιγράψατε και σχεδιάστε (ή φωτογραφήσατε) τὴν σκευὴν, τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσθεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἀροτρον.....

...Contra... ad... matem... epo... ex... nifex......



ζ'. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποιος ώργωνε παλαιότερον (ή σημερον); 1) ἄνδρας (ό ιδιοκτήτης τοῦ ἀχροῦ ή ἄλλος). 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποιος η συνηθεία είναι τον τόπου σας.

α) Ποιος ώργωνε παλαιότερον (ή σήμερον): 1) ἄνδρας (ό ιδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ή ἄλλος). 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποιά η ανωτερα εἰς τον τόπου σας
C. Άνδρας, (Ιδιοκτήτης) ή φαμέγος.....

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἴ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Το... Εν. Διαλ., τοδ. Κέρκυρα, αρχαῖον ἄροτρον μεγάλενον. Εὑρ. Στη. μεταν. τῶν θηρῶν. Σειρ. Μαγαθίνες. Ηδὲ νάρι φημι γράμματα.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Εὑρ. Οἰνόματα

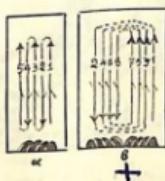
.....

.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργός τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῆν) κατὰ τὸ ὅργωμα· μὲν σχοινί, τοῦ ὅποιον τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπιστης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακίες) κατ' εύθεῖαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);
- Παλαιότερον πατ. εν δέσιαν φραγμόν. μεν. αν.*
μερον. αθερ. ιερ. ελεγχ. ελασθη —
 ἢ ὄργωνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
-



Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, πιοῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΩΝ**

Η σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ σφροῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές τὴ σποριές, υτάμες, σιαστίες, μεσσόραθες κ.λ.π.) ; *εἰς λωρίδας (ειρόδες)*

.....

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ; *νομι*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπτάνην, δηλ. νῆσον, μὴ χρησιμοποιῆται ὀροτρον; *εἰς λωρίδας σινδυματο. ξειρόν*
-

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἢ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ύνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Πλαγίως. βαθιά. καθέτως. οργωματα.

Εις ποια δργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . Φύη.. Τέλος.. Εντυπωσιακός.

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ
γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέ-
γονται (δνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργιά,
διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

.Δύο.. δργήματα, ταῦτα. δργ. ταῦτα. ὁνομαζό-
.. μένοντα μαζ. ταῦτα.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσοτε διμοίως, ὡς ἀνωτέρω)



- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπτασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

.. 1.-2. χρόνια ..

- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχήν; 2. Εἰς. μέλι. μανιτάρια. ουράν. βρειλ., αγάλη. σαργής.

- 5) Ποια ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκιον εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους ;

Τέ. δισαρ. δισάκιον, .. Σινημέραον, αἴον-
.. ροῦν. μέσην.

- β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ύνι κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ όποια κολλῶνται εἰς αύτά. Μὲ ἐλλειψοις
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ όποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρων
τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον;

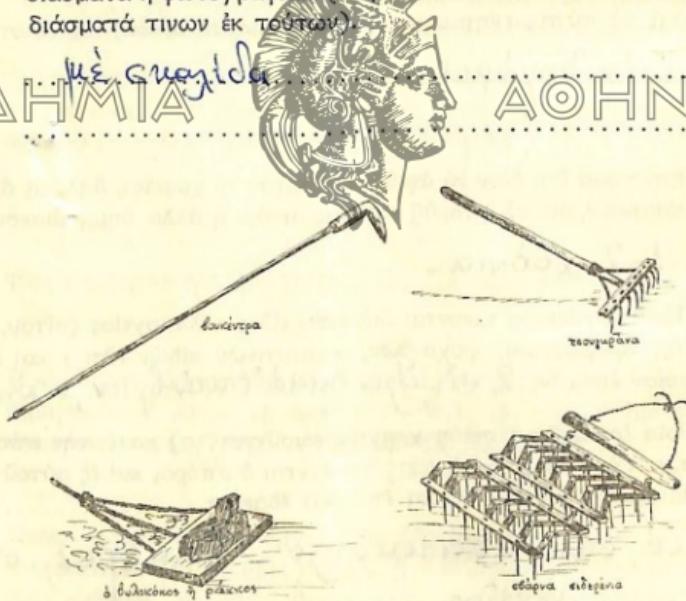
μ.ξ. τοῦ σιμεωθέρν.

2) Γίνεται μετά τὸ ὄργωμα ισοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ, (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); ναὶ „αὐλογιότερον μὲ τοῦ

αζίραι, σιμεωρον μὲ τοῦ φλέρναν

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα,
τσαπί κ. ἄ.) ; Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἡ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κή-
που π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπια κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.....
.....
.....



- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ώς καὶ αἱ ἔργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

ΣΟ.. Ζευγολάτρος -

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δύο πρώτων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ΠΙΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΣ Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΥΝΑΤΙΤΡΙΕΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

ΠΙΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΣ

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγγίες) καὶ ἄλλως.

ΠΙΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΣ

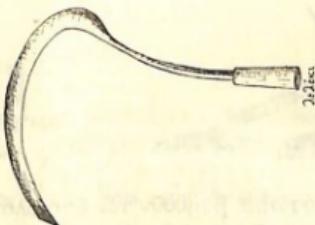
B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

μέτα δρεπάνι



'Εὰν ήσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίστης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργα λεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Σύμβρ. Α. Δρεπανιοφόροι ομ. (θ. Θερισταί),

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποιὰ ἄλλα ἔργα λεῖα (π.χ. κόσσος) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μ. ε. Αιδονεαδ.



- 3) 'Η λεπίς (δηλ. ἢ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἦτο ὁμολή ἢ ὄδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). θ. Φωτιάκη -

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἢ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). 'Ο σιδηροῦς σκελετός πῶς ἐλέγετο;
αθ. Ξύλου -

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικά ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) Θεριστέρια.....
- 6) Ὅτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν τὴς δσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν), ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Πλαγμὸί τεριών... Ξυφαί μέλα φοεῖται
Ἄρχειρ. Μέλα φοεῖται... Θρησκευτικόν.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

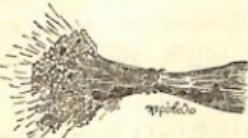
- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλῳ κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. Θερίζειται... Σικαλία.....
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). Διαστάχυες.....
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστας ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν απὸ αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβιολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι αἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; Θερισταί... Τακτοποιοῦνται.....



- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὅμοι; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλά μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τοι διαθετοῦνται. Θεριστέρια... Ξυφαί μέλα φοεῖται... Κρότος...
μίαν μαρτσάνιαν, την μην μαρτσάνιαν, έπονον, έριναν,
μαρτσάνιαν, την οικτηρόδιαν, ταφροθετοῦνται, Κρότος, ούρο, μαρτσενθήνες.

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές. *γυναικεῖα*.....



γ.) Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θεριζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπό ἄλλον τόπον καὶ ποῖον;

ἄνδρες καὶ γυναικεῖς. —

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι: μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάμαστο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ δὲ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραβέστε μὲν τας πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *οἱ θερισταί.* —

*ἡμερομίσθιο... εἰς... πληροφορία... μετά... φαγητοῦ...
(γιώμα... μετά... ταῦθι... 8. μετά... μετομετρία...
ν.ο... φαγητοῦ... μετά... ταῦθι... 12.)* —

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδιχ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὸν μὴ πονῇ ἢ μέση των);

γ. ηλ. —

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

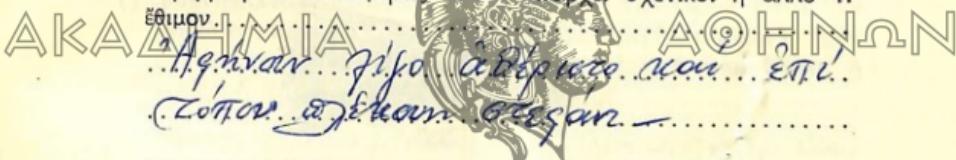
.....
Οχι.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

.....
Ναι.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, πρωτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαι, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι



δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἐπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

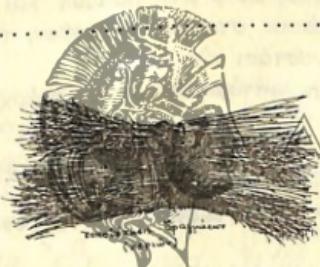
.....
Δημ. έσας.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλίες ; Πῶς ἔδένοντο· μὲν κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

μ.ε. δ.ε. μ.α.τ.α. δ.ω.δ. σ.ό. ίδ.λ.ν. α.ν.α.γ.ρ.ό.ν.
μ.γ.μ.ο. ε.σ.δ.ρ.ο.ν.ε.τ., μ.γ.κ.τ.ω.ρ.έ.ς. μ.ε.ρ.γ.ι.ο.ς
δ.ι.ε.γ.δ.ρ.ω.ν.. ν.α.γ.ν.α.λ.η.ν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΩΗΝΩΝ



- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὥρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ὄγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἐ.ε.δ.α.δ.ε.π.ο.ν.τ.ο. μ.α.τ.α. δ.ρ.ε.ρ.ι.ο.ν.
λ.ε.γ.ό.γ.ο.ν., 4.-6.-

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; *περὶ τοῦ 1900 -*

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Κατα?; Ηλιοφάνεια
έως... Μάρτιον... καὶ μως?; Αὐγούστου...*

.....

.....

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν, ή φωτογραφίαν. *μὲ... σκαπάνην... σχέδιον...*
-
-

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ή διστροφὴ τῶν ζῷων κατὰ τὸν κειμένα μὲ στράχόρτο (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Εσύ ναί, περιγράψατε πώς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἐπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ. *Ναι... Εθερίζοντα... μὲ στράχορτο... Χάρτα
εσκ... Απρίλιον... ή έξυγειαστέο... ετούς
δεκατριάνες...*
-

- 2) Πότε ἔθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποιῶν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *μὲ... δραμένια...*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας)

.....

.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποιὰ ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν δινοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a.) 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἥ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

...μερες εποχα...ει...δεκα...αγωνα...
...πεντα...αγωνα...-

- 2) Πώς καλείται ὁ χῶρος οπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;

ΥΠΟΔΕΙ ΚΑΘΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ
Δεξιάς Δορυφορικής Στοιχείων για την Ε.Ε.
Εγραψε.....

- 3) 'Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
σμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

ગુજરાત એ. એ. નાનકાં

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίον μέσιν: Ἔξευ. Στρ. χωρ. λαν.. Ἐγ. Φ. Ρ. Θ. Εγ.

.v. ep. cor. . μέρος .

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνου ; ..εἰς...
μίαν. οἰκογένειαν...
- 6) Ἀπὸ πότε ἅρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ..*οἱ μερέεις*,
μετάλλια.. θέρισμάν.. - μέχρι.. μέσα. Αὐγούστου -
- 7) Εἴδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)
χωματάλωνο...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΓΗΝΗ

- 8) Πῶς επισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστοῦ ἔτος πρὸ τῆς ενάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνος· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γέρω τοιχώματος, ὃπου ὑπάρχει, μὲ πιτλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν καὶ ὀχύρων).
α. επισκευέων.. έργος, μὲ μείγμα πιτλῶν. Λοι... αὐθικατος...
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ..*τέλη.*

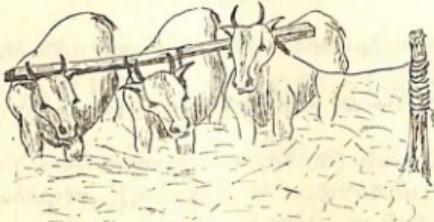
- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ὁλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οίονδήποτε ἄλλον.

.....

.....

.....



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βιόων, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυρωποτήσιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βιόων, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ βύλινος στῦλος, ὃψις δύο μέτρων (κελούμενος στηγερός, στρούλιούρες, δουκανη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὅπριθυτέξαρτφνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδίαγράφημα, διὰ νά συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρου τῶν τα ζῷα, ὥστε νά περιφέρωνται κυκλικῶς, «νά ἔρχωνται γύρες», καὶ θύτω νά κόβουν τὰ στάχυα.

ΩΓΛ-

.....

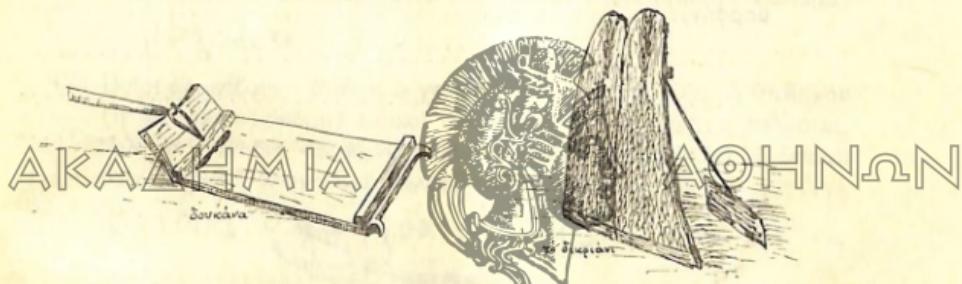
.....

.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ διποίον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἑνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικάς φωτογραφίας ἢ ἵχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν.



Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαυτῷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) δόλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π. χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Παρεμπέραν ὅ... ἀγωνισθεῖτε? Εγίνετο μὲν ηδονή
τινῶν... βαθιῶν... αὐλικερον... μὲν διάρροει εἰδη... βεγορίαν
Ἄλλη ἀγωνιστικὴ μηχανῆς —

- δ) Άποδ ποίαν ώραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὺξ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

.....
.....
.....
.....

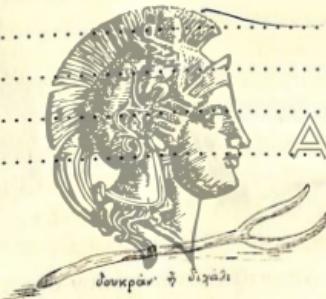
.....
.....
.....
.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργα αλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τίνας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ἔνδυσις, τὸ ὄποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



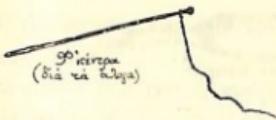
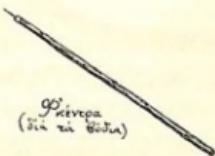
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὄποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπους στάχυς ;

.....
.....
.....

- 14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδηγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της ; (Σχεδιάστε τὴν ράβδον αὐτήν).(Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

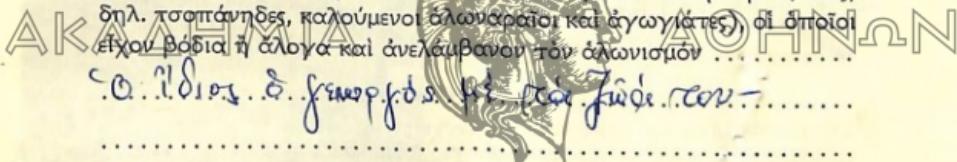
.....
.....
.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἥλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ..*Ο.συλ.α-Πτερ.Ι. ζι.Σ. Ιο.*
-
-



- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)
-*μάλαμα*.....

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργός μὲν ἴδια του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αίτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. πσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνικρατοί καὶ ἄγωγικτες) μὲν μποτῖαι επίχου βροιαὶ ἢ σλογαὶ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν
-*ο. ιδιος. δ. γεωργ.δ. εἰς τὰ. φῶτες. τον-*.....

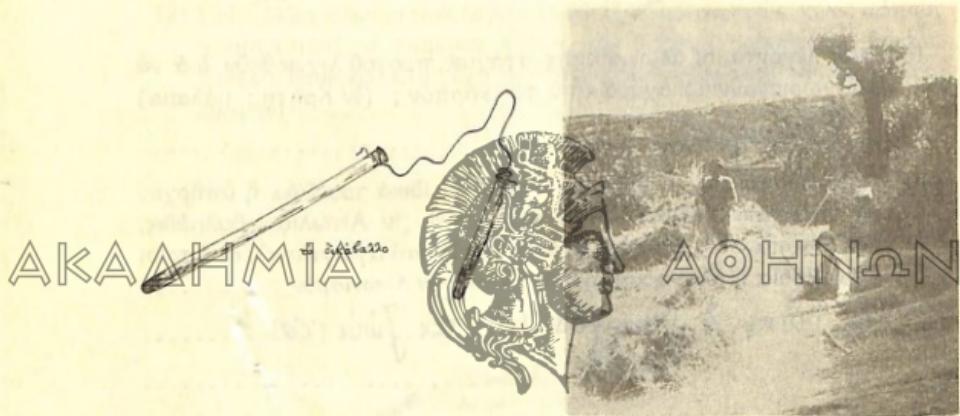
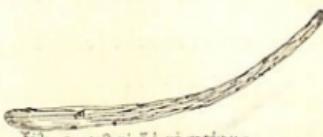


- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῶα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χουνδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).
-*Ειναι ανιζέτο.. τό. υφιδάρι.. μέ.. ιδιαν.*
.....*μιθωακον.. θύλινον..*.....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκεύαζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;
-
-

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.) *μέριδ. φρ. 1. - Βιταφρ. 1.*

Σταχύων.



‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ’Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ὅμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .. *μέρον. θέρα. τὸν μέρη. τὴν αὐλακωματικὰ*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (έξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
‘Εγίνετο τοῦτο ἀπ’ εύθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπτε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) μηνα...
Ε. Σ. Κ. Εξεργαστήρ. Ιεν. παραδοσ.

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποια;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μῆπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας; ..Ν.Ω.Μ., G. U. N. Φ. Α.

Δ. Η. Ε. Τ. Ι. γ. α.

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Κ. Ρ. 19.5.5. Α. Β. Μ. Η. Μ. Ο. Α. Θ. Η. Ν. Ζ.

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Τ. Ε. Η. Η. Α. Μ. Α. Φ. Ε. Ρ. Ι. Υ. Ζ. Σ. Ω. Μ. Ε.

Θρινάκι. παλ. ἔχει. 4.-5. δύντα, βάσιν. Ρ. Ι. Ε. Σ. Τ. Ο.

Ειωφύς. Ε. Π. Ι. Μ. Η. Η. Μ. Ε. Λ. Ε. Χ. Β. Ο. Υ. Ε. Σ. Ι. Ζ. Η. Ζ. Η. Σ. Ο.

γιτέ. νοί. θωριώτερον. θητεί. δ. παρθόν.



Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ὅλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

- 2) Μὲ ποῖον ἔργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

..Μὲ.. Σύλινον.. Θρινάκι, οὐδὲ. Ανατέρω.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει). ἀνδρας, γυναικα εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ; *Col. Κεντητει. μετρ. στ. αἰγαίουεις...*

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν στοχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ; (εἰς τίνας τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπός ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ώστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

*Τὰ χονδρά τεμάχια. Λέγονται καταντηγόρια...
μον. σύγχυτοι... μετρ. μετρ. διά. αἰγαίου...
ζώων... κοντύλων...*

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ώς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; ('Εν

Κρήτη: ξεβαθύνισμα καὶ κρηπτολόγεμα). διὰ ποῖα δημητριακά συν-
ηθίζεται τοῦτο *Cel. B. d. M. επωνύμειαν τοις τε. εγ. διέγει-
σσον. αὔτεν. ταῖς μὲν εχοντι.. συνέδεονται. ἀπό.
τερις.. τελεταῖς μὲν Ε. u. b. L. διέγ. Γοργ. 15. σαίν
σαγεβίδαι. σαγενεται. τό.. σχονί. φίλοι μετατέρω
... εχήσα.....*

- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;
μ. ξ. οὐεούποι. (παρασκέψη) ἀπὸ εἰδίνων.. Αράγον
τοι.. Βούνου. μετ. εργ. μενονεμένων.. Γίνεται παρεῖ-
ριθμός. Μαί. μ. εἰών. εξ. έο. γιστραν». μ. ξ. χανδρές, 3πές.
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ὅποια κρυμμένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρους ἢ δὲ ἀλλιών μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

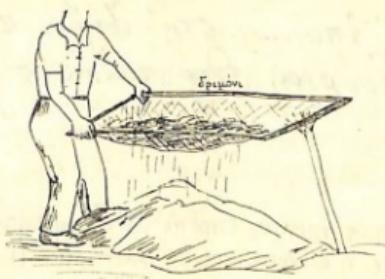


ΚΟΣΚΙΝΟ-ΠΑΛΙΟ ΔΕΡΜΑΤΙΝΟ

ΑΘΗΝΩΝ



కవిభాగ లో ఉన్నతి



νων μὲ δέπτας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βιολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

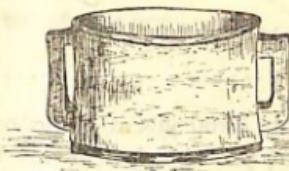
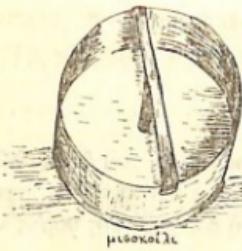
- 7) "Οταν ἑτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; *Ηροδ. σχηματισθῆ. παθα-*

ρος. οὐδέν. δ. σωρός. Ι. αρνία. Σ. σωρ. α. τ. μ.-
ρος. χαράσσεται. σ. σωρός. επ. αντετ. μ. ε. τ. ε.
. σημεῖον. πομπή. εἰς την. περοσήν. Καρδινάλιον
εό.. θρινάκι. ή. σ. τ. επάνω. μέρος. σείγμον. μία.
σημίχρα. σ. προσ. Πιλτεν. αν. (θ.ώ. σ. οσα.)

- 8) Αλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπός (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *σ. επρια. γεννημένασ. σ. σπι-*
. μαρτισακ. εποίνω. στα. ἀγρο. τοδ. στηγιαρια. σίσα. μου. Γούρια. Βαρ. πέντη. δ. γενν. β. σ. —

- γ'. 1) Ποία διφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δέ καὶ ἵχνο-
γράφημα αύτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).



2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς εἶδος είς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΡΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικός, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἵχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)



3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
ἐντὸς τῆς οἰκίας (είς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς είς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *? Εν τούς την οικίαν... επ... σαμπειρόνες...*

π. π. α. ιδάριος. φαγήτα.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρωνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον; ΔΙ.ΠΔΩ. Α.ΔΩ. ΡΩΑ. Τυρός.
(Ceratibus). σταν. 44. δεκ. εργ. μην. 22.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα; . . .
..Μέτει. το. ἀγάθη. ερμη. . .

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ; ..



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

Α. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23^η Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ιούνδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

Мережа земельногеографичноге. Пасеки
монастырь. С. Т. Годовиц.

Εις ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος;

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

τα παιδιά -

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποιῶν μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....

ΑΘΗΝΩΝ



γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξορκια, ἀσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)
-
-
-

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίσοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

?Εστάνω.. εἰς.. ουρού.. Στάζω.. μαιεταί..
... διεσύγκειοι.. ἀνθρώπων.. (Ιαίδας).. μαζέ
.. τεί.. Εζημεράρχατος.. τασ.. Παθάρα..

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἑθίμου εἰς τὸν τόπον σας
-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ